

ווען מיר האבען מיט צוויי וואכען צוריק איינפערקוקט געמאכט
דער הונגער אידישער עפענטליכער מינונג, אז אין דער הונגער אידישער
נאט, האט זיך איינגעקערט א נוצרעם, וועלכער איז גרויס צוליב זיין
נע קארעקט - אינפערעסן צו פון אלעס אין דער וועלט, אז אין דעם
ווארעם יענעם שטעלע זיך גיט אפ אפילו פון ארבייטען גענען דא אינער
עס זען פון זיך מלחמה ברענגט, האט דעם ווארעם יענעם געלייגט
משיטין אין ביין, אז זיך געטרייבט קעגן אלעם הינטער א פאר ברויזאק
וועלכעס מיר האבען לעצטען זונטא שוין מאכענעם אלס "הונגער דער
אמעס פארש"ן

מִיר הָאֲבֵנִין לַעֲצֻמֶּנּוּ וְזִמְמָא מִיט יַעֲנֵם יַעֲזֹאִים גַּעֲרֵדִם גִּאֲנִין
לַפִּעֻס דְּבוֹרִים. וְזִמְמָא מִיר הָאֲבֵנִין גַּעֲרֵדִם:

מן יעקב ואחרים אבליהונען זיין בארימסטע שלוחות, מיט וועלכער ער איז געקומען צו פירער ענטשן א סוכה, און דא סוכה און באשטאנדן און דאס, איז געווען מיט א זעהן ווירקען אויף זיין יאן, אז מען האט לויט שטימען דעם "קריעלעס" נומער, אבנאל עס אנדערעס, ווי געזען דא ליכטלעכע ברנות, ווייל וועט דאס ענטן ווערען, וועט אים שאדען דעם פרישטעטן דאס דעם דערמיטל.

האט ער דער ווארעם מיט ענטשן, וואל ער עס ארויסקומען און אפלייגען, ווייל דאס טריסטן און קינדער וועלכע זיין אינטערס א פארטור.

זיין דעם געזאגט וועט זיין און גאנץ אנטערשטעט.

[illegible]

מיר האבן די פראגע געשטעלט גאנץ אפגע. האבן ער געזעט מיט
עס געקערט ארגאניזאציעס פון דער אמאלעמיטער שניידער יוגאנד, אדער
האט נישט געקערט, איז ער צו אים געקומען מיטן אמוביל, און ער
גאט אים דערפאר, אז די אמאלעמיטער זאלן דעם שטיצען דעם זשורנאל
מער פאר די מלחמה אבוואל עס געט פאר די מלחמה קרבנות,
ווייל דאס וועט שאדען זיין קארעספא, אדער ער איז נישט געגאנגען געשען
אזא וואך. די פראגע איז קלאר, אין וואסל יענער נפש נאר דעם קלענס
ען גראד פון ערהיליכקייט און אנשטענדיגקייט פארמאגט, וואסל ער גיט
ארטס געשטערען איז דער געשטעלעטער פראגע, ווייל ער האנדעלט זיך
די אינטערעסען פון די אימאליקליכע און אינזער פאלק.

אבער עס ווילן אויס, אז פאר יענעמישן איז אלעס ערלויבט, און
 שוואם אן ענטפער אויף אינער געשטעלעטער פראגע, האט יענער ווארעם
 געענטפערט מיט פאלגענדען פערזען, וועלכען מיר ברענגען דא, ווי אזוי ער
 געוועזענע איז דעם אסמיראנאנאם היינטיג:

פאר די לעצטע עלויבס וואסן ווייניג די העסיכע, שמוציגע און
פאלע פליס "ווערמאל" אויף בעיינן, אויף נירעדיג, דאס ווין שריוו
בעריו מארדינגס מיט וויין אכטונג, קיין געווען ענפער.
און אס ווארען ער טוט דאס.

אין א פרוווא נעשפערע פון דערפס נאכטאטען און דאס
מאכט און פון אן אנטאנאמישעל, יונאנס, געשעפטע וואס פון
פון עווישען אונז פאר כמעט יעדעם פאר און איינמאל דעם
פאנס געווערע זען פיסן פון "ווינאלי" צו באקומען פאר זיך פערס
זינד מיר דעם וואס ער וועט שאפען איבערע געלד פאר'ן מלחמה
האפגעבענע דורך באקאנטענע צום "ווינאלי" צו זיין מיט איינמאל
וויכטיגע און בירדענדיג צוואנגען, זיינען מיר אלע ווינאלי אריינפאר
שאפענע און עס פאסט גוט פאר קיין מאניאליסם, און עס פאסט גוט
פאר קיין אידישעם ארגאניזאציען, דעם באקאנטען דעם "ווינאלי".
שטענען דעם מלחמה האפגעבענע דאדעס פון אלע פאל, און מיר אלע
קעסטענען אבער מיר דאדעס און דאדעס, און האבען מיר געניסען
און א מיל און אונזער געשפערע און אזוי זיינען מיר צווישען זיך גע-
זען איינמאל שטאנדען.

דאס זיך א געווענהליכער ערשטער מיינונג פון סאציאליס-
טען, פון פראגרעסיווע יוגיאן לייט.
ווארום, אלזא, זיך פארגעטערען פאר'ן "יושרנאל" ?
דאס איז דער ענטפער.

צויערשט האט מען געמאכט א הונדערט, מען שווערדיגס געבן
מיט'ס א מענטשן, מיט מאכען אויף אים א בלוט, בלבל, און ענדליך
זי מען מיט'ש'ן אויס. אמת מען פארמיידט צו רעדען וועגן דער
געזעלעך שלוחות צו דעם אטאלאגייסערד אפאנאניעל, און די המ'ס
וואס דער ווארעם האט געמאכט פון אים וואס זיין סובל געשען
בער מען גיט שוין צו, אז מען ארבייט געגען.

מער האבען מיר ניש געוואלט, מיר האבען יענעם ווארעם גע-
שטעפעלט מיט דעם קין צויבען, און ער גיט עס יעצט אליין צו, גיט צו
יענע שטענצע מעשים, אבוואל ער פארשווייגט וועגן דער אפאלעסטי-
ער.

דער ווארים האט זיך אליין אפגעשמיסען, אין א געשמיסענעם
מיסט מען שוין נישט מער.
דער ווארים שרייבט: "ווארים, אלזא זיך פארענטפערען?"
זיין דורך נאך דארף זיך שוין מער נישט פארענטפערען, ער האט

אן שוין דעם ענטפער געגעבען. ער האט זיך דאך שוין אליין אפגעשמו-
ען. און עס איז שוין אן אלטער כלל, אז מען שטייט נישט קיין צוויי מאל
אן איין חטא.

מיר האבען דורך איינזעלע ארטיקלען געוואלט באקענען די חובות
דיזשע עפענטליכע מיינונג מיט דער צושטענדער ארכיטעקט, מיט וועל-
ער דיזענער ווארים באשעפטיגט זיך, אין מיר האבען עס געבראכט אזוי

הזאת בעד דין כסאה עדים דמי!

אין אייב דער וואויס "יעוואים פארשטעקט נישט די לעצטע שורה
נאָרע וועט עס מוחל ווען באקומען א העברעאיש - קענער, וואס וועט עס
ווען איבערזעצט פאר אים."

נייע שדעקליכע פאקטען און דאקומענטען

[illegible]

ערינגען דער קאלאנאל אהרן א. דעס
פאציע פון אידען און קריסטען, וועל
כע איז שטענדיק בארימט, האט ער
פריערס אייב זיי געזען צופרידען מיט
דער געזאגטער דימיטריי, דער נאמען
צווע האט געפאסטערט און זיי האט גיט
זיי פארשטאנען צונעמען און דעם
שטוב, נאר זיי זענען בארימט אומגען
צו שיקען צו דעם קאלאנאל א ספעציעל
דאס אקטיווע, וועלכע איז באשטאנען פון
16 אידען און נעמען קריסטען, האט אים
פארענטפערט פליכט שעה ארץ האט
קאלאס אפמאכען דימיטריי וועלכער
האט פארשטאנען אז ער קענטאמלען
אויסוואנדעל און דעם קאלאנאל "עס
אפט זענען זיי נאכאנאנדער געראטען
האט אויסגעפירט, און דער קאלאנאל
זאל ער האמפטיי זיי אויסנעמען, חתם
נאך דעם פאכאדעל פון קאלאנאל האט
דימיטרי באשלאסען נעמען נאמען.
און 22 מענשען זענען געווארען אויך
ערינגען דעם דאס. פארשטאנען. דערביי
האט מען געמאכט מענשען וועלכע זענען
צופרידען באשלאסען נעמען און נאם: מען
האט זיי אנגענומען דאס זעלבע אויף א
מען און עס איז געגעבען געווארען
באפעל פורערגן צום שישען. די
רוסען האבען געפאלען אויף די קינד
הינדער, וועלכע זענען צושטעליג טאג
געווארען און נאם. "אויסגענומען נאם
האט איר נעמאס חתם אביסעל אצור
שלאגען די שטראנץ" האט ער קלערט
דעם נעמאס האמאנדאטע "עלעוועטעס"
קע.

[illegible]

פון דד. % % דענאק.

אזא וואס קען אן באקאנטען א צווייטע, א ספראכע, און א ספראכאלישע און וויסס יענער אינעלעכענס וואס קען זיך צוצאפן און אירע צו זייע אינעלעכענס, און דער ליטווישער און וועלע וויסס אינעלעכענס, נענט, אראפשייטערנדיק, דער סאם פון אינעלעכענס ארויסרעפן, איינע צום ענין: איר מיר מען אנגעבן מען אן אראפסטע פאלק זיין אירע און אינעלעכענס ווען אזאלי נאך בכה, אויב זיי קענען ארויסגעבן און אירע אינעלעכענס מענען פון א ווייניג מדרגה, וואס אז זיי, אז מען דאך לערנען זיי אויב וואסלעך גרויסע און נאנטע ווייניג אינעלעכענס פון א נאר פראסטען סאטע דאס ליטווישע וועלכע "עס ניהאל ניהיל פיל", — פון נאר, און וויסס ארויס אונזעם קען ווענען אנגעווענדעט און א געוויסע און איר, נאכט נאכחליל רעדט זיך עס נאר וועי עס עפעס ארעיש.

[illegible]

עב ווערטער, דאך באהערט, דער הויפט
ראטאנאס האט איהם ערלויבט.
הער, האט געזאגט באגראוויש'ס מיר
אז אלע אנגעזאגט און אויסגעדרייבט
ווערן, און זענען געגאנגען אין שול
בעסען, אלע זענען מיר אהן וואו
אזאלו מיר שטענענעס אים קיינער
וואו, און וויססטו שטארקער פריער
דאך אויסגעדרייבט געווען.
"וויססטו" האט אויסגערעדט "עלעוועס"
און אזאס האט געזאגט, באפעל
שיסען, דרין אונטערזיכענעס זענען
אונטער, מיינען פליכטיגעס און דע
און א רומענישע מיליטער פערלשער,
אבער און געגאנגען צום געהילפס
ראטאנאס זענענעס געטרייבט און אים
געהילפס געעס און אויער, דערנאך
דער לעצטער געגעבן א באפעל
אויסצוגען ארעט נים צו שיסען, ער
ס'געהילפס באפעלן ווי אן אסאל
ה' נארו, יעדערער האט באקומען
ס'מין אויפ'ן נאקטעס לייב מיר.
און רומען, איינער פון ווי —
וועבער — אונטערגעט אונטערזיכענעס
פערט מעש, וועלכער פלעגט אס
אויסגעדרייבט לופט דער ארדישער בא-
לעגונען, און באקומען 30 שטיין.
דער האט, וואס דרין ארעט דעם
אויסגעטרייבט וואס פון מיר
וועט

די שרעקליכע ידיעות פון יערינץ' פאר
ען אומגעוויינליכן אידן דעם נאכגעסען שטער
פילע באווייזט, וואו ער ענטפערט זיך
עספרייכטליכע באמערקונגען, די עספרייכטע
פלייטער באהערדען האבען זיך געזעצט
אין אפארירונג דורך שטראסען וואו זיי
יאסן! — נאך דעם איז דער מאסאז
דאסן מיט זיין ענטפער, יעלעווערעס
דערווייטער געווארען פון יערינץ' און
באשטימט געווארען אויף דעם עלטער
שטעלע אין בראסוואניכאמארטען.
דער חשובער ערות פארענדיגט זיין
באדייט מיט פארגעזעטער ווערסע:
„איר האב מיר ענטשלאסען פארלאזען
מיין היים, מייער קינדער און וואס פון
דעם אינזלען אומפלייכטע לאנד, וועל
כעס וועט דערישטן אונזער א גרויס
זאמען דעוויש. איבער נאנץ באמארט
ביזשעסעס א זיפן און קאלענען. א סך
אידען פארלאזען זייער היים און זייער
וואוהין די אינגעל טראגען. די אומגלייכ
ליכע צוריקגעפליכטע האפען אויף זייער
דער ברודער און אויסלאזן זיי וואלטן זיי
פארטייטערטערטען און זייער בלוטיגען
גורל. וואו זייער וועג נעשרי דערהערס
ווערען איבער דעם נאנצער וועלט! וואו
דורך אלע קלענער דורכגעט א בויאליש
פון פארשטעטען און עמפערונגען. אלע
פארשטעטע ביהם פון דער מענטשליכע
מוגע באבויירט ווערען, כדי צו נאך
היינט דאס אומגלייכטע לאנד פון זייער
דע תלוינים!"

אָפּעס מיט וועלכען ער זאל זיך מענען
אן אפגלייבן מיט אונזערע
נאָר האט ער מיט דעם בערגעס אין דעם
אויסזיכערן דערפאר, נאָר די אָפּעס

אין צווייטע, אין דריטע, דור אין שוין אנדערש, אבער דא קען מען שוין גיט אנטפערן קיין פראסטע אידען. דאס איז א גוטע זאך, ווייל מען קען שוין אנטפערן אירע פראגעס, און דאס איז גוט. יעדענפאלס אין זיין אונזר פון שטער, געפינט זיך גוט קיין אויס- זען פאר זיי. אמעריקאניזירט ער זיך גאר נאך א נעלטענעווייז ער ברענגט איר דעם פראסטע איד וויסנאך און איר גוט.

מגלישען אויסדרוק פאר דעם וואס ער
זאגט נישט אן אידיש. דאס הייסט, אן
אידיש: אסאך נאשט ער אויף אים
און ער וועט זאגן: א סך ענדלעכע
זאכן. אבער פון אונזערע שטילע און דא

אודאי וועלען אנדערע לעזער זאגנ
זולדיג אין דעם אלץ איז די אריי -
פון דער אייניקלעכער שראף. ווען דאס
אויפלייגט זיין אמט

וולטמאט וואס איז נאך א רמיה דער
ריכטיגע אויסדרוק, און די לעזער וועט
זען דאס גאר נישט ערנעקן. וועגן טארלעך^א
שרייבער דערפאר וואס ער בעזעט א
ווארט וואס זיי פארשטעהען נישט. דאס
פארקעהרט אין דוסלאנד האט מען

גט האבען איריאמען און אויסדרוקען
 מען בענוצט דאָ נאר ניט. אפילו
 טע ווייכער דארטען האָבען גע-
 טון פון "סבלנות", "ספור", "הא-
 וועלכע קען געזאגט ווערען וועמען די פראג-
 צווישע און איטאליענישע צייטונגען
 דער איטאליענישער טאג - ארבייטער
 וועט א סך ווערסטער ניט פערשטעהן און

און נאך, וויפיל מאל הערען מיר
אזעלכע אויסדרוקע, לאָמיר זאגען
סיי - וועלכע שפראך וואס איז
גוטער ווי יענע וואס געזעצט
וויין צייטונג אבער ער פיהלט אז דער
שרייבער איז איהם גאר נישט שולדיג אז
אזוי מוז מען שרייבען און אויב ער ווייסט
נישט דעם מיטש פון א ווארט, איז דאס
גוט ווייניגער שולדיג.

וואס איז דא געוואס ווענען דעם
מאנעל אין בערגיפן גילט אויך בונע
מאכערען, פיררונגען אין לעבן א. א. ו.
וואס זיינען א מיל — א זעהר וויכטיגער

זיי געפינען ווי ניט. א היבשע צייט
ט עס ביז וואנען א איד פון דעם
ען שניט קען אויסבייטען, "סכלנות"
"פויששענס" אבער, "דאוו" אויף
טויל אין דעם אנגאנג פון אן אינטעליגענט
מען מענשען. אינעםליד איז עס דער
מאסשטאב פון ציוויליזירטקייט, און דא
זעהט זיך א גרויסער חלוק צווישען דעם

אמעריקאנער און פיעלע פון די פרעמדע
עלעמענטן.
דער ענין וואס איז דא ארויסגערעדט
געווארען איז פיעל וויכטיגער און בעדיי-
טיגער ווי צווישן זיי און זייערע קינדער.

מ'דער האנט נאך אים וואס ער
האט געזעהן דאס פארשטאנד ער
ווי אזוי זאל מען דאס בעגריי-
פן א העכערען, "מעטראד" אין לע-
גענעם דעם אבער אז אמעריקע פאר-
באט דער האנט היין ניסטגע מיי-
נען קוק אין דער אלטער היים איז דער
נאר פראסטער איז געשטאנען קולטורעל
העכער ווי יונגע שכלנים, וועלכע האבן
צו איהם ארויפגעקוקט. דעם אידען האבן

ען געבען צו פערשטעהן וואס מען
די דאזיגע בעצורחה געעבען א שטימעל
פרעסטיזש.
אין אמעריקא איז די בעצורחה נישט
דעלעבט. אנטשעמיטיזם איז געשטאנען
די ערשטע זאך וואס האט געפירט צו
אין אמעריקא איז די בעצורחה נישט
דעלעבט. אנטשעמיטיזם איז געשטאנען
די ערשטע זאך וואס האט געפירט צו
אין אמעריקא איז די בעצורחה נישט
דעלעבט. אנטשעמיטיזם איז געשטאנען
די ערשטע זאך וואס האט געפירט צו

THE YOUNG

(ערצעלונג)

אר מיינען

דער "האזן"

[illegible]

הייטל מיווענט האט זיך מיט ליב און לעבן דער ארבייט איבערגעגעבן, און זיין פלייס האט געבראכט, אז די אידישע פעל-דער האבען זיך מיט געזאגט מיט וואס זי שעהען לעבן די אנדערע פערלער, געזאגט מיט פארמער, וועמענס עלטערען זענען דא נישט ביזער און אויסגעהאדעוועט געווארען.

מיווענאס' ווייטע פארם הייז איז ווי א' און מחנה פון ארץ' נאנטן צוויינליכעס געטען געווען, דורך די מענטשן געזאגט, האט זי

אס איז דא ארויסגערעדט
על וויכטיגער און בעדיי-
ועהט עס אויפ'ן ערש-
ע אלטער היים איז דער
איד געשטאנען קולטורעל
שנים, וועלכע האבען
עקומט. דעם אידען האט
הונג געגעבען א שטימעל
קא איז די בעציהונג גיט
ספעטימיש - געשטימט
אויף פירדזש (6)

דער "בערמאנט האטעל"
בעסטער צייט פארטרייב פאר סונדעג ווי אויך פאר נרויסע.
פרעסטאן פארנינג האטעל שוין רעפערמנט
פריעסטאן פארנינג איז דעפאסעיטירט אין אלע רעסעס האטאקאטורס
ליידענדע פון פראסטאן נידען. עבער אין אמאנג דאקטארימענטעס, עס איז
אויך באוואוסט אז דער בעסטע וועגער דראגערס.
פאר רעווערווישעס שרייבט זי:
Preston Spring Hotel, Preston Ont.
S. GARFINKL MGR.

מליתים
מהזורים
שנה טובה סארטען
ספרים
דישע און העברעאישע מעטאדע
האטטע און ריזניק

[illegible]

מילי קריבלאט 556 קלערענען עוו.
 א ראטאן פונ'ס אידישען
 לעבען אין רוסלאנד
 קענעדע, און פראנקרייך.
 צו דער אלטער מכשפה אין שטאל,
 אים יאנקלעך נעמט צופירענען און

א רמאן
פון ב. באראץ

„פייגעלע“

(108'טע פארזעכונג)
יאמטעלע האט נים געוואלט אוועק
גיסן געקומען און אויך וויל זיך מיט דיר
שרוי נים יאמטעלע, אויך פון צו דיר

דער "בערמאנט האטעל"
בעסטער צייט פארטרייב פאר סונדעג ווי אויך פאר נרויסע.
פרעסטאן פארנינג האטעל שוין רעפערמנט
פריעסטאן פארנינג איז דעפאסעיטירט אין אלע רעסעס האטאקאטורס
ליידענדע פון פראסטאן נידען. עבער אין אמאנג דאקטארימענטעס, עס איז
אויך באוואוסט אז דער בעסטע וועגער דראגערס.
פאר רעווערווישעס שרייבט זי:
Preston Spring Hotel, Preston Ont.
S. GARFINKL MGR.

קויפט א נומער
און אלע צייטונגס פארקויפער.
ס וועט אייד נישט באנג טון.

ווען איהר קויפט אן ארמיר-
קעל דערמאנט דעם
"אידישען זשורנאל"

גארפֿינקער
חופֿט וויקטארי
באנד
אין צאָהלט די העכסטע פֿרייז
120 יוגווערסימער עון קארנער
דאָנעס.

ברכה האט ער דערלעבט.
עס איז געווען א פשוטע זאך, ווען
ברכה האבען זי א נעמען געטון פון דער
רינגער הויז אויף א וואסעל, האבען ער
דא ארומגעזעהן אז די אלטע און אויף
דא אביסע ציונים, און איינער קליינע
זינגען און דא שטעט ווערסט, און און פילע
לעבעדיגע האבען זיי זיך איבערגעקוקט
און אהן א ווארט געזאגט האבען זיי מיט
זייער אייגענע פארשטאנד צו נעמען שטעט
דא פון כחולות, דאס זיינען געווען חברה

[illegible]